

Τί διαφορά υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες «Εβραίος», «Ιουδαίος», «Ισραηλίτης» και «Ισραηλινός»;

Οι έννοιες «Εβραίος», «Ισραηλίτης» και «Ιουδαίος» ταυτίζονται απόλυτα σήμερα. Δηλαδή είναι διαφορετικές λέξεις που εκφράζουν τον ίδιο άνθρωπο, αν και η ιστορική προέλευση της κάθε λέξης είναι διαφορετική.

Εβραίος: Προέρχεται από την εβραϊκή ρίζα «ivri/hever» που σημαίνει «περνάω πέρα» και αναφέρεται στο πέρασμα του Ιορδάνη ποταμού από τους Εβραίους κατά την «Έξοδο» από την Αίγυπτο προς στην Γη της Χαναάν (άλλοι ισχυρίζονται ότι αφορά το πέρασμα από τον Ευφράτη όταν ο Αβραάμ μετανάστευσε από την Μεσοποταμία). Αναφέρεται στο οποιοδήποτε άτομο που πιστεύει στην εβραϊκή θρησκεία ή αναγνωρίζει τον εαυτό του στο σύνολο των θρησκευτικών και πολιτισμικών παραδόσεων του εβραϊκού πολιτισμού. Π.χ.: «*Είμαι ελληνικής καταγωγής, Έλληνας υπήκοος, εβραϊκού θρησκευματος*».

Ιουδαίος: Ακριβές συνώνυμο του «Εβραίος». Η ρίζα προέρχεται από το όνομα μιας εκ των πιο σημαντικών των 12 φυλών του αρχαίου Ισραήλ, της φυλής του Ιούδα. Όταν οι αρχαίοι Ισραηλίτες γύρισαν από την αιχμαλωσία στην Βαβυλώνα, εγκαταστάθηκαν στο έδαφος της φυλής του Ιούδα. Εκεί δημιουργήθηκε και ένα από τα δυο βασίλεια στα οποία διασπάστηκε το βασίλειο του Σολομώντα, το Βασίλειο του Ιούδα. Σήμερα Ιουδαία ονομάζεται η Δυτική Όχθη στα εβραϊκά ενώ το «Εβραίος» μεταφράζεται ως «γεουντί». Το όνομα δεν έχει καμία σχέση με τον Ιούδα Ισκαριώτη, μια συνωνυμία όπως αυτή του Ιησού Χριστού με τον Ιησού του Ναυή (ο ήρωας της Παλαιάς Διαθήκης που κατέλαβε την Ιεριχώ). Ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι σύμφωνα με τους προφήτες ο Μεσσίας θα έπρεπε να προέρχεται από την φυλή του Ιούδα και άρα σύμφωνα με τον Χριστιανισμό ο Ιησούς ανήκε στην φυλή του Ιούδα. Π.χ.: «*Ο Ιουδαϊσμός είναι μια από τις τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες*».

Ισραηλίτης: Ακριβές συνώνυμο του «Εβραίος» και του «Ιουδαίος». Η μετάφραση είναι: «Αυτός που ανήκει στον λαό που κατάγεται από τον Ιακώβ». Ο Ιακώβ μετά

από μια πάλη με τον Θεό άλλαξε το όνομα σε Ισραήλ, (σημαίνει «ο Θεός τον ενδυνάμωσε») και έτσι έχουμε τους Ισραηλίτες –τους απογόνους του Ιακώβ. Στην Παλαιά Διαθήκη/Τορά όταν μιλάμε για τον λαό του Ισραήλ (αν και η αυθεντική εβραϊκή έκφραση είναι «Γιοι του Ισραήλ»), δηλαδή τους Ισραηλίτες, αναφερόμαστε στην θρησκευτική και εθνική ομάδα που συνιστούσε το αρχαίο βασίλειο του Ισραήλ και είναι ο λαός του Μωυσή, Σολομώντα και Ιησού. Μετά την Διασπορά των ρωμαϊκών χρόνων ο όρος έχασε το εθνικό του νόημα και σήμερα περιγράφει αποκλειστικά τους πιστούς της εβραϊκής θρησκείας στον μη-αγγλόφωνο κόσμο. Στον αγγλόφωνο κόσμο ο όρος είναι αδόκιμος και αναφέρεται αποκλειστικά στον βιβλικό λαό και όχι στους σύγχρονους εβραίους. Π.χ.: «*Στην συναγωγή προχθές μαζεύτηκαν Άγγλοι Ισραηλίτες, Ισραηλινοί Ισραηλίτες και Έλληνες Ισραηλίτες*».

Ισραηλινός: Ο υπήκοος του σύγχρονου κράτους του Ισραήλ. Μπορεί να είναι Εβραίος, χριστιανός ορθόδοξος ή καθολικός, μουσουλμάνος σιΐτης ή σουνίτης, μπαχαί κ.τ.λ. Ο όρος δημιουργήθηκε το 1948. Π.χ.: «*Ο Ταλαάτ ζει στην Χάιφα και είναι Ισραηλινός, αραβικής καταγωγής και μουσουλμάνος σουνίτης*».

Ο επίσημος κρατικός χαρακτηρισμός των Εβραίων Ελλήνων είναι «Έλληνες Ισραηλίτες», ένας χαρακτηρισμός που υιοθετείται από το ελληνικό κράτος και από τα επίσημα όργανα του ελληνικού Εβραϊσμού. Αν μιλάμε για «Έλληνες Εβραίους» ή «Έλληνες Ισραηλίτες» μιλάμε για ακριβώς το ίδιο πράγμα –αν και ο πρώτος έχει μια πιο ευρεία χρήση, ενώ ο δεύτερος περιορίζεται σε πιο επίσημες στιγμές. Ο όρος «Έλληνας Ιουδαίος» δεν είναι δόκιμος στα ελληνικά αν και τυπικά έχει την ίδια σημασία με τους δυο προαναφερθέντες.